

B.A. 5th Semester (Honours) Examination, 2019-20

SANSKRIT

Course ID: 50917

Course Code: AHSNS-504-DSE-2

Course Title: Nyāya

Time: 2 Hours

Full Marks: 40

The figures in the margin indicate full marks.

*Candidates are required to give their answers in their own words
as far as practicable.*

१. अधोलिखितेषु यथेच्छं पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः । 2X5=10
- क) सप्तपदार्थीति पदस्य व्युत्पत्तिः प्रदर्शनीया ।
ख) सप्तपदार्थीति ग्रन्थस्य रचयिता कः ? अयं ग्रन्थः कस्यां दर्शनपरम्परायाम् अन्तर्याति ?
ग) दिक् कतिविधा ? काश्च ताः ?
घ) रूपं कतिविधम् ? कानि च तानि रूपाणि ?
ङ) सप्तपदार्थ्यनुसारं सामान्यस्य कति भेदाः ? तेषां भेदानां नामोल्लेखः करणीयः ?
च) सुखलक्षणं सप्तपदार्थ्यनुसारं लेख्यम् ?
छ) किं नाम गमनमिति सप्तपदार्थीमनुसृत्य लिख्यताम् ?
ज) स्नेहभेदाः लेख्याः ?
२. अधोलिखितेषु चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः । 5X4=20
- क) निश्रेयसस्य लक्षणं वर्णनीयम् ।
ख) 'द्रव्यं तु- द्रव्यसामान्ययोगि गुणवत् समवायिकारणं चेति' – व्याख्यायताम् ।
ग) 'गन्धवती पृथिवी' – व्याख्यायताम् ।
घ) टीका लेख्या -- मनः ।
ङ) टीका लेख्या -- वायुः ।
च) 'टीका लेख्या – आत्मा ।
छ) साध्यस्य लिङ्गस्य च स्वरूपं वर्णनीयम् ।
३. यथेच्छं मेकः प्रश्नः समाधेयः । 10X1=10
- क) सप्तपदार्थ्यनुसारं सामान्यस्य स्वरूपं प्रतिपाद्यताम् ।
ख) हेत्वाभासस्य लक्षणं व्याख्याय द्वयोः हेत्वाभासयोः स्वरूपं वर्णनीयम् ।
ग) अनुमितेः स्वरूपं सप्तपदार्थ्यनुसारं लेख्यम् ।